

Program
➤ **Strategi**
Policy
Riktlinje

Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt

2022-2026

REMISSVERSION

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Dokumentnamn:
REMISSVERSION
Strategi för hållbar tillväxt

Berörd verksamhet:
Alla nämnder och förvaltningar

Fastställt av:
Kommunfullmäktige ... §,
Dnr 00117-2020

Dokumentansvarig:
Områdeschef, Näringslivskontoret

Gäller från:
2022-01-01

Gäller till:
2026-12-31

Innehåll

1 Inledning	2
1.1 Syfte	3
1.2 Förtydliganden och avgränsningar	3
2. Strategiska utvecklingsområden	4
2.1 Företagande och arbete i omställning	4
2.2 Ett bra företagsklimat i hela kommunen	4
2.3 Platsunika kvalitéer och upplevelser	4
2.4 Innovation och entreprenörskap	5
2.5 Kompetensförsörjning	5
3. Ansvar och uppföljning	6
3.1 Ansvar och spridning	6
3.2 Uppföljning	6
3.3 Relaterade dokument	6

1 Inledning

Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt anger de viktigaste strategiska utvecklingsområdena för hur Östersunds kommun ska arbeta för att möjliggöra en hållbar tillväxt fram till och med år 2026. Strategin ska fungera vägledande i politiska prioriteringar och beslut.

I en växande kommun som Östersund ska strategin bidra till att skapa så bra förutsättningar som möjligt för människor och företag som redan bor och verkar här - så att de vill fortsätta bo och utveckla Östersund. Vi behöver också attrahera nya invånare, företag och etableringar till kommunen - fler invånare som med sina unika kvalitéer bidrar till Östersunds utveckling. För att inflyttningen ska bli bestående och hållbar krävs att nya invånares kompetens, kreativitet och arbetskraft tas tillvara på bästa sätt. Att skapa bra förutsättningar för nyinflyttade och nyanlända i samhället är viktiga delar för kompetensförsörjning och kommuners möjligheter att skapa en hållbar tillväxt.

Hållbar tillväxt berör många olika verksamheter och aktörer. Därför ska Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt bäras av alla kommunens förvaltningar, nämnder och bolag. Strategin ska även inspirera andra aktörer i kommunen så som föreningar, arrangörer, akademi, företag och invånare i kommunen att verka för att uppnå strategins utvecklingsområden. Ett gott näringslivsklimat är inget som en kommun kan bygga på egen hand, utan arbetet med att förverkliga strategin bygger på dialog, samverkan och partnerskap med krafter i samhällets övriga delar.

Utgångspunkten för denna strategi är att Östersunds kommun ska vara en möjliggörare för hållbar tillväxt, genom att verka för att kommunen ska växa på ett sätt som är långsiktigt hållbart. Det vill säga på ett sätt där medborgaren sätts i centrum och där alla är inkluderade, oavsett var i livet man befinner sig. I ett samhälle där ekonomin är ett verktyg för att nå hållbar tillväxt och där miljön sätter ramarna för vår

utveckling. Utgångspunkten för strategin är också att skapa ett samhällsklimat där företag och medborgarnas initiativ har förutsättningar att växa och utvecklas, men där vi också kan säga nej till initiativ och satsningar som inte anses hållbara för vår kommun.

En bred omvärldsanalys, dialoger med företag, Mittuniversitetet, branschorganisationer och andra externa aktörer har legat till grund för de strategiska utvecklingsområden som har formulerats i denna strategi. Den samhällsomvandlande corona-pandemin som skakat världen och Östersund har också bidragit till prioriteringar i strategin. Inom ramen för fem prioriterade utvecklingsområden beskrivs vilka frågor som är viktiga att fokusera på fram till år 2026.

1.1 Syfte

Syftet med strategin är att peka ut vilka strategiska utvecklingsområden inom näringslivsutveckling och hållbar tillväxt som ska prioriteras i Östersunds kommun under åren 2022-2026. Denna strategi ska vara vägledande för politiska beslut och prioriteringar som behöver göras inom området.

1.2 Förtydliganden och avgränsningar

När vi pratar om Östersund menar vi hela Östersunds kommun.

Näringslivsutveckling och hållbar tillväxt kan omfatta flera områden. Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt är ett av flera styrdokument i Östersunds kommun. Exempel på andra styrdokument är kommunens Översiktsplan 2040, Klimatprogrammet, de åtta kommunövergripande målen och andra strategier. Det innebär att insatser som ska genomföras inom ramen för denna strategi ska samspela med och ibland avgränsas gentemot prioriteringar och inriktningar i andra styrdokument.

Denna strategi avgränsas till utvecklingsområden som bidrar till att:

- Befintliga företag väljer att verka och utveckla sitt företag i Östersunds kommun.
- Fler företag, myndigheter och organisationer väljer att etablera sig i Östersunds kommun.
- Vi som bor här väljer att fortsätta bo i Östersunds kommun.
- Fler människor väljer att flytta till Östersunds kommun.
- Fler studenter väljer Östersunds kommun som studieort och väljer att etablera sig i kommunen efter avslutad utbildning.
- Fler människor väljer att besöka Östersunds kommun.

Följande är exempel på områden som är avgörande för att vi ska klara av att genomföra det som beskrivs som strategiska utvecklingsområden i denna strategi. Men detta är områden som behandlas i andra styrdokument eller i andra påverkanskonstellationer:

- Behov av fortsatt bostadsbyggande med varierat bostadsutbud som stödjer befolkningstillväxten.
- Planlagd mark och verksamhetslokaler i tillräcklig mängd och med olika egenskaper möter behovet av tillväxt och utveckling hos det befintliga näringslivet och inför.
- Beteendeförändringar, tekniska lösningar och systemförändringar krävs för att uppnå hållbar tillväxt.
- Kunskap och utbildning är en förutsättning för att kunna vara delaktig i och påverka utvecklingen i sin omvärld. Alla, oavsett bakgrund och förmågor, ska få förutsättningar att lyckas med att nå en kunskapsnivå som möjliggör en fortsatt positiv väg in i arbetslivet.
- För att möjliggöra hållbar tillväxt krävs att det finns en god och tillgänglig infrastruktur, med goda och snabba förbindelser, samt utbud, till kommunen, regionen och Stockholm. I ett regionalt utvecklingsperspektiv har det konstaterats att tillgänglighet genom fjärrtransporter är nyckeln till en fortsatt regional attraktivitet och hållbar tillväxt.

2. Strategiska utvecklingsområden

2.1 Företagande och arbete i omställning

Coronapandemin, digitalisering, omfattande klimatförändringar, en alltmer globaliserad ekonomi, ändrade konsumtionsmönster och en åldrande befolkning påverkar samhället och skapar både möjligheter och utmaningar. En växande kommun och ett näringsliv i omvandling gör att ett ökat fokus på digitalisering, klimat och hållbarhet är nödvändigt.

Kommunen ska ha ett långsiktigt och hållbart perspektiv vid etableringar och satsningar i linje med Agenda 2030 och kommunens mål om fossilfritt 2030 för att inte tappa konkurrenskraft. Östersunds kommun ska möjliggöra och stötta initiativ och satsningar för ökad cirkulär ekonomi och cirkulära processer, samt för att lokala cirkulära processer och resurser på landsbygden ska bidra till fler arbetstillfällen och tillväxt i kommunen.

Kommunen ska också ta tillvara de möjligheter som samhällsomvandlingen leder till. Bland annat i form av nya mötesplatser som omställningen av handel (ändrade konsumtionsmönster, digitalisering och specifikt e-handel) bidragit till och kommer att bidra till i stadskärnan. Exempelvis nya mötesplatser och arbetsställen kopplat till kultur, samiskt kulturarv och cirkulär ekonomi.

Östersunds kommun ska ta tillvara på erfarenheter från covid-19, för att i samverkan med andra organisationer och myndigheter vara ännu bättre rustad och väl förberedd för snabba åtgärder och stöd till företag och organisationer i händelse av kris eller omställning.

2.2 Ett bra företagsklimat i hela kommunen

Östersunds kommun ska ständigt arbeta för att utveckla och stärka bemötande, tillgänglighet och kompetens inom sina myndighetsområden. Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt ska bidra till ökad samverkan mellan olika aktörer och till goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap. Strategin ska verka för ett företagsklimat som förenklar och möjliggör för befintliga företag att utvecklas och växa i hela kommunen, samt att ge förutsättningar för att nya företag ska startas.

Digitala lösningar och ökade möjligheter att arbeta på distans ökar möjligheten att leva och verka i hela Östersund. Digitaliseringen och ökade möjligheter till distansarbete innebär att valet av bostadsort handlar mer om ett val av livsstil än om vart arbetsplatsen finns.

Ökad lokal livsmedelsförädling och primärproduktion kombinerat med unika kulturmiljöer gynnar företagande i hela Östersund. Gröna näringar, mathantverk, rennäring, samisk matkultur, viltjakt och fiske bidrar till Östersunds och hela länets hållbara matproduktion. Inom besöksnäringen är dessa områden en självklar del i marknadsföringen av Östersund.

2.3 Platsunika kvalitéer och upplevelser

Vi sätter kommunens egna invånare i centrum och fortsätter att vidareutveckla Östersund med fokus på ett välutvecklat gastronomi- och kulturliv. Samtidigt som det finns en stark närhet till natur och livskvalitet. Gemensamma insatser för att platsen Östersund utvecklas hållbart och satsningar på hållbara upplevelser som attraherar besökare är en utvecklingspotential för små och medelstora företag i kommunen.

Östersunds kommun och Destination Östersund har tillsammans tagit fram en varumärkesplattform för platsen Östersund - Östersundspulsen. Den sammanfattar det som gör Östersund unikt och attraktivt och som vi ska fortsätta att utveckla och bygga vidare på. Varumärkesplattformen består av en röd tråd och

fyra delar som tillsammans målar upp bilden av vår mångsidiga plats. Den röda tråden – det som tydligast särskiljer Östersund från andra platser är Kontrasten mellan **stad och fjäll**. Det strategiska utvecklingsområdet *Platsunika kvalitéer och upplevelser* utgår ifrån de fyra delarna:

- ✓ **Platsens identitet: Staden i Jämtland.** Arbeta för att stärka Östersunds kvaliteter som länets enda stad med urbana kvalitéer. Staden erbjuder även en koncentration av handel och företag med kvalificerade arbetstillfällen. Att ha tillgång till både landsbygd och stad skapar goda förutsättningar för hållbar tillväxt.
- ✓ **Platsens livsstil: Ett aktivt liv.** Genom den direkta närheten mellan stad och fjällvärld ges möjlighet till en aktiv livsstil på både stadens och naturens villkor. Vi tillvaratar initiativ och krafter som utvecklar den omgivande naturen och landsbygden ännu mer och ser tillväxtpotentialer i samspelet mellan stad och land.
- ✓ **Platsens kultur: Människor och idéer.** Östersund har en kultur som gynnar samarbete och initiativförmåga. Här finns eldsjälarna och viljan till samarbete. Inte minst samverkan mellan kommunen, det lokala näringslivet och fastighetsägare är viktig för att gemensamt kunna presentera en plats där företag kan etableras och växa och dit människor vill flytta
- ✓ **Platsens position: Östersund i världen.** Att lyfta Östersunds roll i världen bidrar till en stärkt Östersundsbygd och till att vår stad blir ett alltmer attraktivt val för besökare från både Sverige och utlandet, för inflyttare, studenter och för investeringar.

Dessa fyra delar kommer att vara en viktig utgångspunkt för satsningar kopplat till bland annat upplevelser, inflyttning och etableringar de kommande åren.

2.4 Innovation och entreprenörskap

Innovation kräver initiativ, nytänkande och engagemang. För att våga utmana existerande lösningar och testa nya idéer ska det finnas plats för entreprenörer, idéer och företag att växa. Östersunds kulturarv, samisk kultur och tradition blandas med influenser från nya kommuninvånare, både nyinflyttade och nyanlända. Östersund ska vara en välkomnande kommun där människor från olika platser och kulturer kan mötas och utbyta idéer och erfarenheter.

Mittuniversitetet är en motor för hållbar tillväxt och bidrar med såväl nationell som internationell innovation och forskning. Det behövs ett ständigt pågående arbete för att ytterligare stärka relationer, samverkan och kontaktytor mellan kommunorganisationen, universitet och näringslivet.

För att kunna möta samhällsutmaningar behöver vi främja sociala innovationer och samverkan med ideell sektor och ta tillvara på människors idéer och entreprenörskap. Initiativ som kommer underifrån främjas och vi värnar om eldsjälarna.

2.5 Kompetensförsörjning

Vi ska ta tillvara på kapaciteten hos människor i Östersund och närliggande arbetsmarknadsregion, och arbeta för att attrahera personer till kommunen med efterfrågad utbildning eller kompetens.

Genom att vidareutbilda befintlig personal och genom att aktivt arbeta för att integrera arbetskraft från andra kulturer, ska vi matcha både näringslivets kompetensförsörjningsutmaningar och motverka arbetslöshet och utanförskap i kommunen.

En god samverkan mellan gymnasium, vuxenutbildningar, universitet och näringslivet är ett villkor för att kunna matcha utbildningar med det behov av arbetskraft som finns hos företagen. Att arbeta för att

studenter på Mittuniversitetet etablerar sig i kommunen eller inom arbetsmarknadsregionen efter avslutad utbildning är också en prioriterad fråga att arbeta vidare med.

Ökad inflyttning och förbättrad integration är viktiga frågor att prioritera för att klara kompetensförsörjningen i en kommun. Bäst resultat uppnås när kommunen, regionen, det lokala näringslivet och civilsamhället gemensamt arbetar för att attrahera nya människor och talanger.

3. Ansvar och uppföljning

3.1 Ansvar och spridning

Denna strategi har beslutats av kommunfullmäktige den **23 september 2021**. Utvecklingsutskottet har varit beredande.

Områdeschefen på Näringslivskontoret är dokumentansvarig och har ansvaret för strategin. Det innebär ett ansvar att säkerställa att Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt tillämpas, samt följs upp och revideras vid behov.

Varje verksamhetschef i Östersunds kommun som berörs av strategin ansvarar för att dess innehåll är känt bland medarbetarna.

3.2 Uppföljning

Östersunds kommuns Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt ska revideras var femte år. Årlig uppföljning görs i utvecklingsutskottet av dokumentansvarig, i samband med nämndens verksamhetsuppföljning och årligen i mål- och budgetprocessen. Externt ska strategin följas upp och kommuniceras minst en gång per år, exempelvis i samband med kommunens företagsfrukostar eller i näringslivskontorets nyhetsbrev.

Vid behov av revideringar ska dessa beslutas i kommunfullmäktige.

3.3 Relaterade dokument

- Bakgrundsrapport Näringslivsstrategi för hållbar tillväxt 2022-2026, med bilagor
- Analys för hållbar tillväxt 2019
- Regionala utvecklingsstrategin - Jämtlands län 2050 - En nytänkande och hållbar region att leva, verka och utvecklas i (Remissversion)